

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsédekben.

Mária-kongregáció.

Gyümölcsoltó-Boldogasszony napján gyümölcsoltás lesz a szeminárium templomban. Kereskedelmi iskolás diákokat, ifju sziveket oltanak be az ösök hitével és szellemével, Szent István és László. Nagy Lajos és a Hunyadiak igaz magyar Mária-tiszteletével. Ettől az oltástól nemes gyümölcsöket várunk: hitben, jellemben, kötelességtudásban erős férfiakat. Reményünket nem jégre építjük, hanem a Mária-kongregációk háromszázados történetének tanúságaira. A Mária-kongregációk létkörében pálmák nőttek.

A Mária-kongregációk célja: *A bold. Szűz Terékény tisztelete által hitben erős és erkölcsben tiszta férfiakat nevelni.* E célt eléri az által, hogy tagjai elé a legtisztább s legnemesebb eszményt, az Isten gondolatai szerint való embert, a romlatlan tiszta Szűzet és édes Anyát állítja oda, ki egyttal a mi Nagyszasszonyunk és Pátronánk: Magna Domina hungarorum.

Ha valaha, ugy most van szükség arra, hogy a kongregációk fonséges célja minél több léleken megvalósuljon. A kor anyagiás és épen ezért erköletelen irányja iszonyu pusztitást visz véghez az ifjuságban. Ifjaink fáradtak, mielőtt dolgoztak,

életuntak és hajótöröttek, mielőtt éltek és az életviláiraival megküzdöttek volna. A haza keres ideális férfiakat, kik a fizetés-emelésen kívül egyéb dolgok iránt is érdeklödnek, keres jellemes, kötelességtudó, önzertes embereket, kikre nyugodt lélekkel bízhatná nagy és szent eszméyeink hordozását.

Es itt nem segít se a művészi érzék nevelése, se zene, se torna még a bazafias érzés ápolása sem. Mindezt nagyrabecsüljük, és tisztelettel adózzunk minden törekvésnek, mely az embert jobbá s eszményibbé akarja tenni, de mély meggyözdödsünk, hogy embert, egész embert, tiszta és erkölesös embert, a kire a haza és társadalom minden körülmények közt számíthat csak a Krisztus éltető, meleg kegyelme nevelhet.

Ez a krisztusi kegyelem képezi éltető lelkét a Mária-kongregációnak. Ezt biztosítja magának az ifju lélek abban a veszedelmes korban, mikor a világ és saját romlott természete ezeray csabítással akarja őt letériteni a tiszta erköles utjáról. A Mária-kongregációk fehér zászlaja alá nem valók éltetlen, közönyös, anyagiás lelkek, ott csak lelkes, buzgó, fölfelé törő s szabadságot, fényt és napsugárt szomjazó embereknek van helyük.

A kereskedelmi iskola Mária-kongregációjának megalakulása ezen szellemnek újabb terefoglalása.

A ki szívén viseli az ifjuság nevelésének végtelenül fontos ügyét, örömmel üdvözli ezt a holnap kibontandó fehér zászlót. A Mária-tisztelet ösök szelleme lengi körül s a Mária-tisztelet ösök keze emeli magasra. Szívünk örömeivel üdvözöljük a zászló alá sereglett ifjakat, mint „biztató jövőjét, éltető reményét Szent István és László egykor nagy honának.“ Isten kegyelmét kérjük rájuk, hogy a mit most ifju szívének lelkesedésével fogadnak, azt a férfi lélek kitartásával váltsák valóra az élet küzdelmei és viharai közt.

Lapunk munkatársa, Szemlér Ferenc, a székeljudvarhelyi főgimnázium tudósu tanára gyönyört verset írt a holnap végbemenő felavatásra, melyet itt közlünk egész terjedelmében:

FELAVATÁSRA.

Írta: Szemlér Ferenc.
Hol egykor István, első szent királyunk
Neked ajánlja drága nemzetét:
E szent helyen Jézusnak édes Anyja,
E kis sereg ma im elődbe lép;
S miként kívül az új tavasz hevében
A természet ezer virága nyit:
Elhozza ő is, hogy öledbe rakja
Ifju szívének szép virágait.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

A végzetes születésnap.

A francia forradalom idejéből (1795) Hellinghaustól.

I.

A királypártiakra szerencsétlenül végződött guiberoni ütközet után naponként számos, a forradalmárok kezébe került foglyot kísérték ki a kis Auray városon kívül, hogy kérelhetlen honfitársaik lövései alatt essenek el.

A városka egyik legelőkelőbb házának kis szobájában is egy királypárti ült, aki szintén résztvett a csatában. Még egészen ifju volt, feltünően szép arcán visszatükrözödött mély bánata azonban éppen nem illet fiatal korához.

Előtte az asztalon különféle vázlatok, ecsetek és festőtálcák heverték. Közéleben egy állványon nagy olajfestmény — egy tiszt arcképe — függött, forradalmár-tábornoki egyenruhában. Az arc, ha nem is rút, de rokonszenves még kevésbbé volt. A szuró szemekben, a melyeket hosszú pillák árnyékoltak, keménység és kegyetlenség honolt; a fölbígyesztett ajkak nyers érzékiségre mutattak, míg a sásor, a magas és széles homlok, a büszke fejartás, elszántságról, sőt hajthatatlanságról tanuskodtak.

Még csak néhány vonás hiányzott az egyenruhán, hogy a kép teljesen kész legyen; de amint látszott, a fiatal festőnek nem volt kedve most tovább dolgozni. Egyideig elgondolkodva ült, majd felemelkedett s türelmetlenül föl-alá járt

a szobában, melynek berendezése — eltekintve a talaj alacsony fekvése miatt erősen rácszott ablakától — nem mutatott arra, hogy lakója fogoly.

A királypártiaknak guiberoni veresége után az ifju St. Florent Jácintth gróft kilencszáznál több társával együtt Aurayba kísérték és ott bebörtönözték, hogy a biztos halálnak nézzenek eléje. A gróf, kitünő festő-talenteddel megáldva, fogságának üres óráiban fogolytársairól vázlatokat készített, vagy pedig Bretagne kies vidékeit, hol gyermekeiket töltötte, rajzolta le. Ezzel felköltötte figyelmét a republikanus tábornoknak, akire a foglyok és a naponként kivégeztetések végrehajtása bízva volt. Mivel pedig a tábornok a városról és környékéről felvételeket óhajtott, az ifju művészsel ki-ki rándult és tőle több, jól sikerült vázlatot nyert.

Jácint kellemes külsejével meg szeretetreméltó modorával a tábornok jó indulatát láthatólag annyira megnyerte, hogy házában jelölt ki neki lakást, honnét bár nem távozhatott de még is különféle jótéteményben és szívelyességben részesült, sőt még háziura asztalához is többször hivatalos volt. Az auray-i fogság előtte eléggé ismeretes lévén, helyzetének jobbra fordulását hálával fogadhatta, és bár előbb szégyenletes halálra lehetett kilátása, mégsem tudott örülni, ha vitéz bajtársaira gondolt, akiket a börtönben hátrahagyott, sőt szégyenkezett, hogy sorsa sokkal előnyösebb azokénál.

A mai délutánon is nyugtalan és a szokottnál kedvelenebb volt, Hirtelen megállt, mert előtte ismert nesz költötte föl figyelmét. Az ablakhoz sietett tehát, amelynél szép, ifju leány tünt föl, hozzá annyira hasonló, hogy az ember első tekintetre kitalálta, miszerint testvérek.

— O Hermin! — szólta a fogoly — miért teszed ki magadat oly korai jöveteleddel életveszélynek? Hisz megígérted, hogy óvatosabb lesz!

— Igaz, testvérem — válaszolt ő szelid, suttogó hangon — de a mai napot, születésünk napját, lehetetlen volt anélkül eltötenem, hogy ne láthassalak. Aztán az egész napon oly nyugtalan is voltam, hogy tovább már nem várhattam; eljöttem tehát megtudni, hogy hogyan vagy?

— Amint látod jól — felelt az ifju, miközben gyöngéden megszorította a rácszaton át feléje nyújtott kezét. — Emlékezel-e még boldogult anyánk mondására, hogy mindkettőnknek hasonló gondolataink és érzéseink szoktak lenni. És lám! én is az egész napon át lehangolt és nyugtalan voltam — mint te; most azonban megkísérlem — édes Hermin! — hogy ismét vidám legyek!

— Még mindig barátságosan bánnak veled? — kérdé aggódva az ifju leány.

— Igen, mindenen meg van, a mit csak kívánok — szabadságotam kivéve. Valóban szígyenkeznen kell, ha helyzetemet bajtársaiméval összehasonlítom, akik oly szomoruan és vigasztalanul élnek a börtönben.

— Ezért te nem vagy hibás — szegény Jácintthom!

— Nem — ebben tehetségem a hibás! Különben kíváncsi vagyok rá, hogy minő munkával biz meg legközelebb a tábornok. Arcképet csaknem befejeztem; tekintsd meg csak az ablakon át!

Hermin — lábujjára ágaskodva — nézett be a rácszat nyílásán. Sikerült! — kiáltott föl s bizonyos irtózáttal füzte hozzá:

Mai lapunk 4 oldal.

Zöltségék.

A minap egy cikket írtunk, azt írtuk fölfeje, hogy „Furcsa.” Grünfeld Ignác és Reszler Jakab függetlenségi vezérférfiaknak feledékenységről volt szó. A Székesfehérvár és Vidékét sárga irigység lepvén meg, neki esett a tollnak és ő is szenzációt keltő cikkel, specialiter holmi leleplezésekké szerette volna meglepni a világot. A cikk fölfeje ezt írta: „Furcsaságok”. Mi kijavítjuk a hibás címzést és írjuk helyette azt, ami írásait egyedül illette volna meg: Zöltségék.

Írja pedig a következőket:

1) „Furcsának tűnik fel mindenesetre az, hogy a „Fejérmegyei Napló” a nagy hangon ígért vesztegetési, s. b. leleplezések helyett önmagához méltóan szánja-bánja bűneit és vádaskodó szerepét másra igyekszik rátolni. A methodus mintha ismerős volna előttünk!”

E szerint a Fejérmegyei Napló beígért volna holmi vesztegetési leleplezéseket, a melyeket aztán elfelejtett bebizonyítani. Idézzük a szóban forgó cikk írójának lapunk febr. 25-iki számában közölt szavait: „A Fejérmegyei Napló szerkesztőségének szives engedelmétől megteszem észrevételimet ahhoz a förtelmes politikai botrányhoz stb. Tehát nem mi írtunk, hanem helyet adtunk egy másik urnak, a ki Egy 48-as aláírással írta meg a saját külön tapasztalatait a melyért a felelősséget természetesen nem mi hanem ő vállalja el. Ugyanez a cikkirő márc. 1-én nyilatkozatot tett közzé lapunkban, melyben a következőket mondja:

A „Székesfehérvár és Vidéke” című újság a közlemény íróját a „Fejérmegyei Napló” szerkesztőségében keresi és Bilkei Ferenc urat támadja. Ugy a maga módján. Szellemtelenül. Izlés és egyenes fellépés kizárásával.

Bilkei Ferenc ur majd megfelelő, ha jónak látja. En is — de majd csak a campagne lezajlása után. Akkor igen is bebizonyítom, hogy a függetlenségi pártot a kormánypárti kortések politikai galádsága buktatta el.”

Elmondotta előttünk szóval, hogy kiket látott a vesztegetők között, névszerint Grünfeld velegi bérlet.

Hol van most már itt a Fejérmegyei Napló ígérete? Nem a 48-as aláírási cikkirő szavai ezek: Bujkál itt a mi lapunk? Mi leközzöltük a cikket, s mivel az írója nem jelentkezett, kiírtuk a nevét: Békéfy Sándor a Független Magyarországi munkatársa, a ki előbb dr. Szeles Ödön kortese volt, később pedig Széchenyi Viktor pártját erősítette. Hol itt a bujkálás? Hol a szánom-bánom? Hogy nem fogadjuk el egy olyannak a bizonyítását, a mire nem vállalkoztunk, ez csak természetes és logikus dolog, a melyen azonban csak a logikai zöltségtermelésben kitüntetett leviszázott lapjaink botránkozhatik meg. Egyébiránt mi azt hittük, hogy t. laptársunk — midőn a vesztegetésekről szólt, megenlíti és tisztázza hozzá azt a bizonyos 4000 koronás sárkeresztési alapítványt, vagy azt a három hordó sört, a melyet a keresztési választó polgárok megittak és pedig nem egyébiránt, mint a kormánypátra való szavazásért.

2) Elővidve közölte egy más alkalommal gróf Széchenyi Viktor programbeszédét, a melyben — a F. N. szerint — azt állította volna, hogy az obstrukció leszerelése után ki fog lépni a szabadelvű pártból. Ez egyszerűen nem igaz. Gróf Széchenyi Viktor azt jelentette ki, hogy az obstrukció leszerelésével fönnmarjja magának szabad elhatározási jogát pártállását illetően.

Elhisszük, hogy a mire a t. laptárs hivatkozik, Széchenyi gróf mondotta. Párthiveitől pedig azt hallottuk, hogy azt is mondotta, miszerint az obstrukció leverése után ki fog lépni a szabadelvű pártból s a mi tanuink is vannak legalább olyan szavahihető emberek, mint a t. laptárs. Egyébiránt öszintén elismerjük, hogy nincs ember, a ki Széchenyi Viktor gróf programjából ki tudna okosodni. Széchenyi gróf Tisza-párti programmal lépett fel. Ő agrárius — Tisza öszeres merkantilista. Ő barátja a szövetkezeteknek, alakított is ilyet — Tisza előtt valamennyi vörös posztó. Ő helyesi a részleges revíziót — Tisza esküszik az egész katolikus-ellenes egyházpolitikára. Széchenyi antiszemita (Boglárról kirekesztett min-

den zsidót) — Tisza született filozemita. Széchenyi barátja a magyar nyelvnek a hadseregben — Tisza él-hal a német vezény szóért. Találkozási pont egyedül az obstrukció ellenzését en volt közöttük. Azok, a kik Széchenyi gróf programbeszédének hallgatói voltak, azt mondták róla: hiszen ez valóságos néppárti program, a mely a néppártiakétól egyedül csak az obstrukció eltiltésében különbözik. Igaz-e t. laptárs vagy nem? Hisz Ön is ökölnyi betűkkel írta ki, hogy győzött az obstrukció ellenes párt. Hát mit ágál akkor mi ellenünk? Hiszen a kinek szeme van, az csak meglátja, hogy önnek nincs igaza.

3) Azután az a híres Kossuth-levél. Itt sem átalott a „Fejérmegyei Napló” egy keveset föllenteni. Azt híresztelte annak idején, hogy gróf Széchenyi Viktor és Kis Ernő orsz. képviselő (kire a t. laptársunk írásához teljesen illő jelzót használ) kortescéla mutogatták Kossuth levelét, holott ez nem is volt birtokukban. Hát itt a F. N. laptársunk csak épen a dolog lényegét ferdítette el, a mennyiben nem igaz az, hogy akár Széchenyi gróf, akár Széchenyi gróf, akár Kis Ernő mutogatták volna Kossuth írását, hanem igenis Babay Kálmánnak, a bodajki függetlenségi párt elnökének levelét, a melyben közölve volt Kossuth levelének tartalma. — Mi itt csak az oldalon úgy tartjuk, de talán fötisztelendő Bilkei Ferenc hitoktató ur, a „Fejérmegyei Napló” felelős szerkesztője is osztózik e véleményünkben, hogy a fötisztelendő ur, még ha néppárti is, nemcsak a szószéken, hanem az írásban is az igazságot szokta terjeszteni. Vagy ha téved — a mennyiben ez emihéri dolog — ezt beszokta ismerni. Feledékenysége az utóbb említett esetekben — a tévedés beismerését illetően — bizony több a „furcsa”-nál.

Abban nem téved a t. laptárs, hogy felelős szerkesztőnk akár a szószéken, akár írásában az igazságot szokta terjeszteni. Az is igaz, hogy ha esetleg tévedne, azt beismeri. De miért ismerjen be tévedést ott, a hol igaza van? Kiss Ernő nem azt mondotta Bodajkon, hogy ime polgártársak, itt a Babay Kálmán levele, hanem azt mondta, hogy itt a Kossuth Ferenc levele. Nem volt ott Babay Kálmánról szó, de nem is lehetett, mert majd szepet szölkak volna a választó polgárok a Babay levelére, a ki két héttel előbb a következőket írta nekik:

T. választó közönség! Hét éve annak, hogy pártunk hamis jelszavak mellett idegen érdekek szolgálatába szegődteit; e szemérmellen játéknak végét vetendő, a küzdelemben Isten, haza és szabadság nevében belemegyünk, érte küzdünk, mellette kitartunk! Isten minket úgy segíyen!

Babay Kálmán,
pártelnök.

Majd adtak volna Babaynak, a hamis jelszavak gyártójának, az idegen érdekek szolgálatáért, a szemérmellen játék csinálásáért. (Egyébiránt mi csak most tudjuk meg, hogy Babay ur levelet írt. Eddig azt hittük, hogy a függetlenségi párt elnöke senleges maradt. Gyönyörű leleplezés! Bűszke lehet rá a bodajki kerület függetlenségi pártja. Előbb Grünfeld, aztán Reszler, végre Babay, mind a hárman szemérmellen játékokt üzve az idegen érdekek szolgálatába szegődte. (No képzeljük, hogy köszöni Babay ur a Sz. és V. nek a leleplezést!)

De térjünk vissza a Kossuth levelére. Ez roppant érdekes! A Sz. és V. szerint Babay írta, hogy Kossuth ajánlja Széchenyi grótot. Március 8-án Kossuth nyilatkozatot írt az Alkotmányba, hogy ő Széchenyi érdekében semmiféle levelet sem írt. Hát ki hazudott most már? Babay-e, Széchenyi-e, vagy Kis Ernő, vagy talán épen Kossuth Ferenc? Ezt hámozza ki a Sz. és V., ha ugyan olyan nagyon okos, és ha azon az oldalon olyan veszekedettül szeretik az igazságot! Mert hogy itt valahol misztifikáció történt, hogy valaki valahol hazudott és hogy itt csakugyan világgoságot kell deríteni — az már bizonyos. A Sz. és V. belelobja a követ a kutba, ki lesz most már a ki kihuzza! Lássuk a medvét.

Széchenyi gróf urnak ismételt gratulálunk a megtámadásáért, meg a megtámadójához. Azt hisszük, kár volt az a bizonyos abrakos tarisznyát olyan nagyon megereszteni.

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

**NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
É KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!**

SZÖLÖLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben
föld és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része, ha megüsti, természet nem hoz, ezért csak nem érték el eredményt eddig. Hol dugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven elhárítják házukat az egész szőlőrés idején a legkitünőbb meskataly és más cdes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s minden oly ház, melynek fala mellett a legeszkélyebb gon. öszással fénvehető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kertészeknek stb. a legremekb. dísz. anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használatba részekből. (Ez a legáltalánosabb gyümölcs, mert minden vben terem.)

A fajok ismertetésére vonatkozó, szemes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, a ki címzet egy levelezőlapon tudatja.

Cím: „Ermelléki első szőlőoltvány-telep“
Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

**Szoba-, cim-, cimer-festő és
mázoló üzlet**

Schmöltz László
és
Fischl Gyula

Székesfehérvár, Vásár-tér 17. sz. a.

* * * * *

Van szerencsénk a n. é. közönség
szives tudomására hozni, hogy ezen
társas cég alatt üzletünket a mai
napon megnyitottuk. ○ ○ ○ ○ ○

Elvállalunk minden e szakmába
vágó munkákat a leggyorsabb ki
szolgálás és legolcsóbb árak mellett.